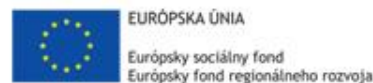

RC KE NP ISE

Ing. Karolína Bortáková
Mgr. Anežka Kuchtová
Mgr. Ľuboš Kužilla
Mgr. Radko Tokár

Národný projekt Inštitút sociálnej ekonomiky

Zákon č. 112/2018

o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov

účinný od 1.5.2018

PREČO Zákon o sociálnej ekonomike ?

1. Potreba systematickej podpory - systematický rozvoj sociálnej ekonomiky

Tri piliere systematickej podpory :

- 1. Legislatívne prostredie - zákon**
- 2. Poradenská infraštruktúra – regionálne centrá**
- 3. Finančná podpora – investičná, kompenzačná**

CIEĽ Zákona o sociálnej ekonomike

- 1. Vytvoriť na Slovensku priaznivé ekonomické prostredie pre sociálne podnikanie**
- 2. Zaviest' poriadok v pojmoch a regulácii**
- 3. Odstrániť prekážky brániace rozvoju sociálnej ekonomiky**
- 4. Vytvoriť systém podpory**
- 5. Zamedziť zneužívaniu štatútu sociálneho podniku**

Predmet zákona

Zákon ustanovuje sektor sociálnej ekonomiky, definuje subjekty sociálnej ekonomiky, sociálne podniky, vymedzuje možnosti poskytovania podpory pre sociálne podniky a správu sektora sociálnej ekonomiky.

Čo je sociálny podnik?

Je to subjekt sociálnej ekonomiky :

- ktorý vykonáva sústavne, samostatne, vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť hospodársku činnosť
- jeho hlavným cieľom je dosahovanie merateľného pozitívneho sociálneho vplyvu
- k dosahovaniu PSV prispievajú tovary a služby, ktoré vyrába, dodáva, poskytuje alebo distribuuje, alebo k nemu prispieva spôsob ich výroby alebo poskytovania
- ktorý, ak dosiahne zisk, použije viac ako 50 % zo zisku po zdanení na dosiahnutie hlavného cieľa
- do spravovania svojej hospodárskej činnosti zapája zainteresované osoby

Sociálny podnik, ktorému bol priznaný štatút registrovaného sociálneho podniku je registrovaným sociálnym podnikom.

Z hľadiska zamerania činnosti môže byť registrovaný sociálny podnik :

1. integračný sociálny podnik
2. sociálny podnik bývania
3. Iný registrovaný sociálny podnik /všeobecný/

Integračný podnik :

Napĺňa spoločensky prospešnú službu na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti

PSV : podpora zamestnanosti prostredníctvom zamestnávania znevýhodnených a zraniteľných osôb

- Najmenej 30% znevýhodnených z celkového počtu zamestnancov
- Najmenej 30% zraniteľných z celkového počtu zamestnancov
- Najmenej 40% znevýhodnených a zraniteľných z celkového počtu zamestnancov

Kompenzačné príspevky pre IP podľa Zákona 5/2004 – § 53 f,g

Úrad poskytuje kompenzačné príspevky IP ak o ne písomne požiadá a to na:

- a/ **mzdové náklady** – zamestnávanie znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb
- b/ **dodatočné náklady** spojené so zamestnávaním osôb, ktoré sú znevýhodnené z dôvodu ich zdravotného stavu
- c/ náklady vynaložené na pomoc zamestnaným znevýhodneným okrem b/

§53f Príspevok IP – pre zamestnávateľa po ukončení PP so znevýhodneným/zraniteľným (za splnenia podmienok – vid' Zákon 112/2018)

Investičná pomoc vo forme nenávratného finančného príspevku a dotácie pre integračný podnik je obmedzená počtom pracovných miest, ktoré sa takouto podporou vytvoria a sumou 10.000 Eur x počet pracovných miest

Sociálny podnik bývania

- Verejnoprospešný podnik, v ktorom obec alebo VÚC nemá väčšinový podiel
- PSV je zabezpečovanie spoločensky prospešného nájomného bývania t.j. : poskytovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu prostredníctvom nájmu bytov oprávneným osobám
- PSV pri prenajímaní bytov sa považuje za dosiahnutý, ak SPB prenajíma najmenej 70 % bytov, ktoré vlastní, za nájomné zodpovedajúce nákladom na byt
- Ak sa na prestavbu, výstavbu alebo obstaranie použili prostriedky finančnej podpory podľa tohto zákona, takéto byty alebo budovy sa nesmú previesť na iné osoby ako na sociálny podnik bývania a to počas doby 30 rokov.

Iný /všeobecný/ registrovaný sociálny podnik

- Poskytovanie spoločensky prospešnej služby :

Zdravotná starostlivosť

Sociálna pomoc a humanitárna starostlivosť

Kultúra – tvorba, rozvoj, ochrana hodnôt

Ochrana ľudských práv a základných slobôd

Výchova, vzdelávanie, telesná kultúra

Výskum, vývoj, vedecko-technické služby, ...

Tvorba a ochrana ŽP, ochrana zdravia obyvateľstva

Podpora regionálneho rozvoja a zamestnanosti

Podporu podniku je možné poskytnúť,
len ak vykonáva činnosť, na ktorú sa podpora poskytuje,
na území Slovenskej republiky

Podpora sociálnych podnikov

Pozn.:

Sociálny podnik má povinnosti a obmedzenia v podnikaní v prípade poskytnutia podpory

- **Priama podpora**

- formou investičnej pomoci
- formou kompenzačnej pomoci
- formou pomoci na podporu dopytu (servisné poukážky)
- Príspevok integračnému podniku, ktorý pripraví na otvorený trh práce znevýhodnenú osobu a kompenzačný príspevok

Napríklad :

- Finančný nástroj /návratná pomoc – pôžička, úver/
- Podmienečne vratný finančný príspevok /polonávratný – grant/
- Nenávratný finančný príspevok /príspevok z európ. fondov, dotácia/
- Predaj nehnuteľnosti za nižšiu cenu ako je všeobecná hodnota majetku alebo nájmu nehnuteľností za nižšiu cenu ako je hodnota nájmu nehnuteľnosti stanovená znaleckým posudkom – v prípade obecného majetku novelizácia Zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí – odsek 8 doplnený písmenom f)

- Kombinovaná podpora

- **Nepriama podpora**

- **formou daňových úľav**

- daňová úľava na reinvestovaný zisk

Úľavy na dani z príjmov podľa osobitného predpisu

(Zákon 595/2003 Z.z. o dani z príjmov – doplnený o §30d : Úľava na dani pre registrované sociálne podniky

- znížená sadzba DPH

- **formou vytvárania dopytu prostredníctvom verejného obstarávania**

- uplatňovanie sociálneho hľadiska
 - vyhradené zákazky

Odporúčané oblasti pre činnosť sociálnych podnikov pre obce:

Cieľová skupina znevýhodnených : Nezamestnané ženy a/alebo mužov s nízkou kvalifikáciou

Výhoda : Vysoko žiadaná služba pri poskytovaní za nízke ceny

Možní odberatelia : spotrebitelia/fyzické osoby aj právnické osoby

Príklady :

- PRÁČOVŇA
- POSKYTOVANIE UPRATOVACÍCH SLUŽIEB
- RUČNÉ UMÝVANIE ÁUT
- VÝKOPOVÉ, JEDNODUCHÉ STAVEBNÉ A ÚDRŽBÁRSKE PRÁCE
- ZBER ODPADU, ČISTENIE VEREJNÝCH PRIESTRANSTIEV

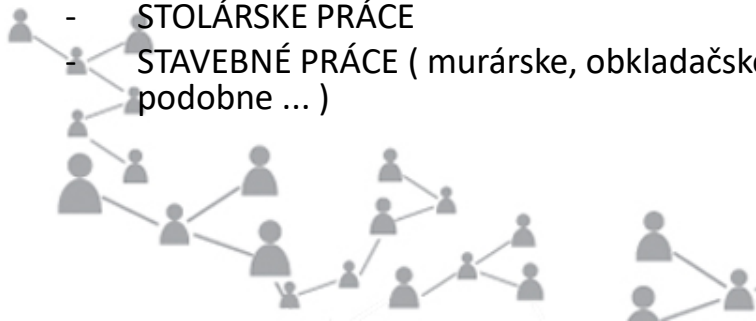
Cieľová skupina znevýhodnených / zraniteľných : Nezamestnané ženy a/alebo muži s odborným vzdelaním (výučný list, zručnosti získané praxou, prípadne po absolvovaní rekvalifikačných kurzov)

Výhoda : Náklady na zriadenie prevádzky sú pomerne nízke, záujem o službu je pomerne vysoký

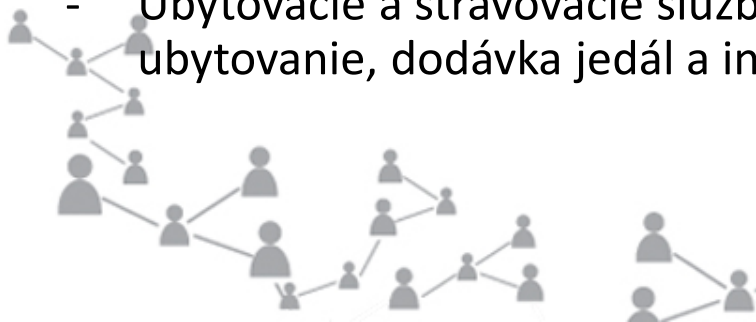
Možní odberatelia : spotrebitelia / fyzické osoby aj právnické osoby

Príklady :

- SPRACOVANIE MLIEKA
- SKLENÁRSKE PRÁCE
- HOLIČTSVO A KADERNÍCTVO
- INŠTALATÉRSKE A ELEKTRIKÁRSKE PRÁCE
- MALIARSKE PRÁCE
- PEKÁRENSKÁ, CUKRÁRENSKÁ VÝROBA + VÝROBA TRADIČNÝCH REGIONÁLNYCH POKRMOV
- ZÁHRADNÍCKE PRÁCE (úpravy dvorov a verejnej zelene, výsadba, ...)
- STOLÁRSKE PRÁCE
- STAVEBNÉ PRÁCE (murárske, obkladačské, výstavba altánkov, opravy striech, komíny a krby, a podobne ...)

- Pestovanie plodín, chov zvierat, služby súvisiace so zberom úrody, čistenie lesov
- Zateplovanie budov, budovanie malých vodných elektrární, využívanie obnoviteľných zdrojov energie – bioplynové stanice, veterná energia
- Rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb a ďalších činností obce v sociálnej oblasti: denné centrá, vývarovňa jedál, opatrovateľské služby, zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti
- Rozvoj miestnej kultúry – výroba výrobkov tradičnej ľudovej kultúry
- Budovanie športovísk, zón oddychu, športových klubov, fitcentier
- Rozvoj informatizácie na miestnej úrovni, internetová kaviareň
- Zavádzanie služieb, obecné rozhlasové vysielanie, informačné služby
- Doplnkové vzdelávanie detí a mládeže: školské kluby, činnosť rómskych asistentov
- Donášková služba tovarov a stravy, zásobovanie domácnosti
- Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou – spaľovanie odpadu, ošetrovanie drevín,
- Ubytovacie a stravovacie služby, hotelové, turistické a iné krátkodobé ubytovanie, dodávka jedál a iné služby podporujúce rozvoj turizmu

Príklady dobrej praxe:

- **LIESNICA**

Včelí kRaj pomáha včelám aj ľuďom z Malohontu

- **RASLAVICE**

Starosta: „Obec má široké možnosti, môže robiť všetko“

Samospráva má pre sociálne podnikanie najlepšie podmienky.

Disponuje vlastnými finančnými zdrojmi, má možnosť zapojiť sa do výziev, získať zamestnancov. Obecný úrad sa sústreďuje na vytvorenie udržateľného systému komplexného sociálneho rozvoja komunity.

- **STANICA ŽILINA-ZÁRIEČIE**

Zakladatelia Stanice Žilina-Záriečie: „Meníme svoju misiu na ľudskosť“

Na plný úväzok tu pracuje dvadsiatka ľudí, ktorí by mali problém uplatniť sa na trhu práce. V kultúrnom uzle sa pracovne realizujú umelecky nadaní mladí ľudia, ktorí vyžadujú špecifické pracovné prostredie a v bežnom zamestnaní by zrejme dlho nevydržali.

• HRHOVSKÉ SLUŽBY, S.R.O. – PRVÝ REGISTROVANÝ SOCIÁLNY PODNIK

Nástrojom riešenia je obecná firma a jej spolupráca s obcou.

Starosta: Každá lokalita nám ponúka rôzne zdroje. Či sú to voľné budovy, pozemky, pôda, voda, kameň, stroje a zariadenia, alebo iné, všetko sú to zdroje, ktoré za istých okolností dokážeme využiť pre rozvoj. Obecná firma má zakúpených niekoľko desiatok rôznych technológií, vykonáva stavebné práce kompletizačné a dokončovacie práce (výstavba bytoviek, rekonštrukcie rôznych budov, stavba domov, drevospracujúci priemysel-stavba drevodomov, drobných drevených komponentov, výroba úľov)

- oprava výtlkov, lisovanie slamy a sena, kosenie pozemkov
- výroba štiepky, peletiek, brikiet
- sušenie čajov a pestovanie bylín (balenie)
- prevádzkovanie kúpaliska a posilňovne
- organizovanie festivalu Hrhovské čuda a zábaviska

Adresa na doručenie žiadosti o priznanie štatútu registrovaného sociálneho podniku:

- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Sekcia práce, Odbor sociálnej ekonomiky
Špitálska 4,6,8
816 43 Bratislava
- **V prípade akýchkoľvek otázok:**
- Mgr. Kristína Petrovičová
e-mail: kristina.petrovicova@employment.gov.sk
Tel.: +421 2 2046 1258

- **ĎAKUJEM ZA POZORNOSTĚ.**
- **Nasleduje priestor pre vaše otázky a diskusiu.**